Projekt systemu realizującego operacje na bazie danych Northwind

Informatyka (niestacjonarne), **Bazy Danych 2020** *AGH Wydział Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji*

Skład zespołu

Mateusz Gałka

Nazwa na github: lambdaforg

Dawid Karaś

Nazwa na github: dawkaras

Kacper Kondratek

Nazwa na github: kKondratek

Krzysztof Wicher

Nazwa na github: krwicher

Technologie

- Java Spring Boot
- MongoDB

Instalacja MongoDB

Pobieramy oraz instalujemy serwer MongoDB, który jest graficznym interfejsem do obsługi bazy danych (https://www.mongodb.com/try/download/community). Jest on bardzo prostym i intuicyjnym programem, który pozwala zarządzać bazami danych mongo. Kolejnym krokiem jest dodanie folderu bin do zmiennych środowiskowych, będzie to niezbędne do wykonania kolejnych kroków. Następnie w wierszu poleceń (najlepiej w trybie administratora) wykonujemy polecenie

mongod --dbpath F:\MongoData\ --logpath F:\MongoLogs\mongolog.log gdzie podajemy ścieżkę, w której przechowywane będą pliki baz danych oraz drugą do pliku, w którym będą przechowywane logi. Do wystartowania serwera MongoDB posłuży nam poniższe polecenie:

net start MongoDB

od tej pory serwer mongo powinien automatycznie działać w tle przez cały czas.

Tworzenie projektu Java Spring Boot

Do stworzenia projektu skorzystamy z oficjalnej strony https://start.spring.io/, dzięki której można łatwo wygenerować podstawowy projekt. Wybieramy język Java, projekt Maven, wersję Spring Boot 2.3.6, oraz wersję Javy 11. Kolejnym krokiem jest wybranie odpowiednich zależności "dependencies", beda nam potrzebne: Thymeleaf

do obsługi HTML, Spring Data for MongoDB do obsługi bazy danych oraz Spring Web, ponieważ wybraliśmy styl architektury systemu MVC.

Konfiguracja bazy danych w projekcie

Do edytowania projektu możemy użyć aplikacji od JetBrains pt. IntelliJ. Aby skonfigurować połączenie z serwerem MongoDB, posłużyliśmy się plikiem

src/main/resources/application.properties gdzie dodajemy kod odpowiedzialny za połączenie z bazą (nazwa bazy, port oraz host):

```
spring.data.mongodb.host=localhost
spring.data.mongodb.port=27017
spring.data.mongodb.database=Northwind
```

Baza danych zostanie utworzona automatycznie tak jak późniejsze kolekcje, dlatego do konfiguracji wystarczy samo połączenie, a później stworzenie odpowiednich kolekcji.

Generowanie przykładowych danych

Do wygenerowania większej ilości przykładowych danych wykorzystaliśmy narzędzie **mongodatagen**, dostępne wraz z kodem źródłowym i dokumentacją na platformie GitHub: <u>github.com/feliixx/mgodatagen</u>.

Pierwszym krokiem jest stworzenie pliku konfiguracyjnego *db_data_config.json*, na którego podstawie program generuje dane. W pliku należy określić model poszczególnych kolekcji, liczbę dokumentów do wygenerowania, typy poszczególnych pól i nazwę bazy danych, ponieważ program zapisuje dane prosto do działającego lokalnie serwera MongoDB.

Poniżej znajduje się fragment naszej konfiguracji:

Gotowy plik konfiguracyjny podajemy jako argument programu pobranego z <u>repozytorium</u> w następujący sposób:

```
mongodatagen -f db_data_config.json
```

Mapowanie kolekcji

Mapowanie kolekcji w przypadku naszego projektu jest dość prostym elementem kodowo natomiast warto poświęcić więcej czasu na rozplanowanie kolekcji, ponieważ to znacznie może wpłynąć na późniejszą pracę. Trzeba dobrze przeanalizować potrzeby oraz wymagania projektu i dostosować podstawową wersję diagramu relacji bazy Northwind, ponieważ bazowe relacje mogą być nieodpowiednie do osiągnięcia zamierzonych celów. Pierwszym krokiem do odwzorowania kolekcji w Javie jest stworzenie klasy, która będzie reprezentować wybrany szablon dokumentu. Najważniejszym elementem, aby kolekcja prawidłowo była obsługiwana przez Javę, jest dodanie adnotacji do klasy:

@Document(collection = "nazwa kolekcji")

dane w klasie mogą być w kilku formatach, głównie korzystamy z typów prostych (np. String), typów złożonych (np. obiekt) oraz tablic. Pola przykładowego dokumentu w Javie mogą wyglądać tak:

```
@Id
public String id;
public String companyName;
public String contactName;
public String contactTitle;
public String address;
public String region;
public String region;
public String country;
public String country;
public String phone;
public String fax;
public ArrayList<String> orders;
public CustomerDemographic customerDemographic;
Bardzo ważnym elementem jest atrybut
```

തിd

który jest kluczem podstawowym w dokumencie. Możemy zauważyć kilka różnych typów pól, przykładem pola złożonego, które jest obiektem jest pole

public CustomerDemographic customerDemographic; natomiast tablicą elementów (w tym wypadku jest to tablica ciągów znaków natomiast równie dobrze mogłaby to być tablica obiektów) jest pole

public ArrayList<String> orders;

Zarządzanie kolekcjami

Dzięki dodaniu podczas generowania projektu Javy zależności od Mongo jesteśmy w stanie w bardzo prosty sposób stworzyć repozytorium, które pozwoli na wykonywanie podstawowych operacji na danej kolekcji. Pierwszym krokiem będzie stworzenie interfejsu, który będzie reprezentować przykładowe repozytorium, a następnie rozszerzenie parametryzowanego interfejsu MongoRepository, którego pierwszym parameterem jest zmapowany wcześniej dokument, a drugim typ klucza podstawowego.

public interface CustomerRepository extends MongoRepository<Customer, String>

Dzięki konfiguracjom przeprowadzonym w poprzednich krokach możemy już korzystać z bazy danych, podstawowymi operacjami, które udostępnia nam rozszerzone repozytorium, są:

- findAll
- insert
- saveAll
- count
- delete
- deleteAll
- deleteByld
- existsById
- findAllById
- findByld
- save
- exists
- findOne

a także nie musimy tworzyć połączenia z bazą, ponieważ utworzone przez nas repozytorium oraz konfiguracja połączenia z bazą robią to za nas, dlatego możemy wykonywać w/w operacje. Do wykonania operacji potrzebna nam jest instancja stworzonego przez nas repozytorium (może być stworzona dynamicznie, jednak zalecamy wstrzykiwanie zależności, aby ograniczyć zależności pomiędzy klasami), a następnie możemy wykonać przykładową operację:

repository.findAll()

Dzięki udostępnionym funkcjom przez MongoRepository możemy w szybko tworzyć proste zapytania typu:

Product findFirstById(int productId);

List<Product> findAllByNameContains(String name);

List<Product> findAllByUnitPriceBetween(double priceFrom, double priceTo);

bez implementowania ich. Repozytorium samo rozpoznaje proste zapytania i pozwala od razu je wykorzystywać.

Obsługa widoków

Dzięki zastosowaniu architektury MVC widoki są tworzone w projekcie Javy i w nim obsługiwane. Pierwszym krokiem będzie stworzenie kontrolera do zarządzania widokami. Będzie to klasa, która musi mieć atrybut:

@Controller

a odpowiednie metody pod odpowiednimi adresami będą zwracać wybrane widoki np.:

```
@GetMapping()
   public String getHome(Model model){
     List<Product> list = new ProductService(productRepository).getProducts();
     model.addAttribute("products", list);
     return "base";
}
```

Atrybut metody obsługuje typ zaptania (POST, GET, PUT, DELETE), natomiast w konstruktorze możemy podać ściężkę zapytania jeśli ma być inna niż domyślna. Kolejnum krokiem będzie stworzenie widoku w formacie HTML. Stosując Thymeleaf możemy w prosty sposób wysyłać stworzone widoki do odpowiednich zapytań klientów. Wymaga to jedynie dodawania do znaczników odpowiednich atrybutów np.:

```
<div th:fragment="products" >
```

dzięki wprowadzaniu do div'a nazwy products możemy korzystać z niego w funkcji stworzonej w kontrolerze.

httpServletRequest.isUserInRole('ADMIN')

Metoda zwraca wartość boolean zależna od roli użytkownika

System rejestracji i logowania

Do autentykacji wykorzystany został Spring Security Core. Do bazy zostały dodane dwa dokumenty User oraz Role. Gdzie jedno odpowiada za przechowanie informacji o użytkowniku, jego zabezpieczonym haśle i mailu oraz przypisanych ról. Dokument Role przechowuje dwie role zwykłego użytkownika oraz role administratora. Dzięki zastosowaniu ról zabezpieczyliśmy część aplikacji odpowiedzialną za tworzenie produktów, kategorii i dostawców oraz za przeglądanie raportów.

Panel admina został ukryty przed użytkownikami poprzez nadpisanie metody w WebSecurityConfig configure

```
.antMatchers("/dashboard/**").hasAuthority("ROLE_ADMIN").anyRe
quest().
```